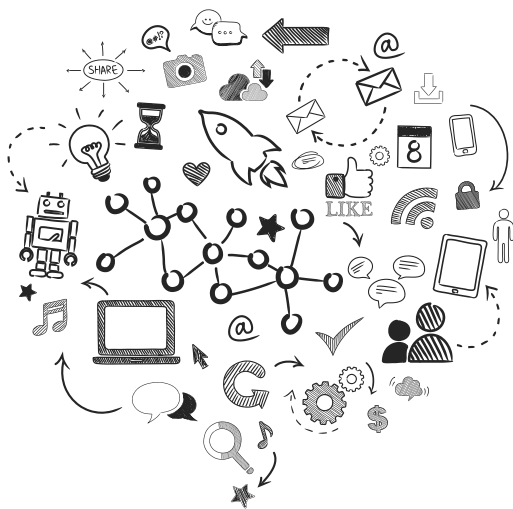

A Study on the Strategies for Adapting Classical Chinese Poetry into Songs from 1990 to 2010

Naruchol Sathirawatkul and Siriwan Likhidcharoentham

การศึกษากลวิธีการดัดแปลงบทกวีจีนโบราณผ่านบทเพลง ในช่วงปี ค.ศ. 1990 ถึง ค.ศ. 2010

A Study on the Strategies for Adapting Classical Chinese Poetry
into Songs from 1990 to 2010

นฤชล สติรวัฒน์กุล¹ และ ศิริวรรณ ลิขิตเจริญธรรม²

Naruchol Sathirawatkul and Siriwan Likhidcharoentham

¹คณะวิเทศธุรกิจ มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต กรุงเทพฯ 10240 ประเทศไทย

College of International Business, Rattana Bundit University, Bangkok 10240, Thailand

e-mail: naruchol_s@rbac.ac.th

²คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพฯ 10900 ประเทศไทย

Faculty of Humanities, Kasetsart University, Bangkok 10900, Thailand e-mail: siriwan.l@ku.th

Received : July 17, 2025 Revised : September 9, 2025 Accepted : September 11, 2025

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลวิธีการดัดแปลงบทกวีจีนโบราณเป็นบทเพลง ในช่วงปี ค.ศ.1990 ถึง ค.ศ. 2010 จำนวน 14 บทเพลง โดยการเก็บรวบรวมเนื้อหาของบทกวีและบทเพลงพร้อมทั้งสำรวจเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้นนำมาศึกษาวิเคราะห์รูปแบบการดัดแปลงเพลงจากบทกวีจีนโบราณ ผลการวิจัยพบว่ามีกลวิธีการดัดแปลงเพลงอยู่ 5 กลวิธี ได้แก่ 1) กลวิธีการคงของเดิม 2) กลวิธีการนำวรรคทองของบทกวีมาใช้ในบทเพลง 3) กลวิธีการตัดเนื้อหาของบทกวี 4) กลวิธีการเปลี่ยนโครงสร้างประโยคหรือสลับ ปรับเปลี่ยน 5) กลวิธีการแต่งเนื้อร้องขึ้นใหม่ อนึ่งผู้วิจัยพบว่า กลวิธีการดัดแปลงเพลงคำนึงถึงดุลยภาพระหว่างความถูกต้องของต้นฉบับและความเข้าใจของผู้ฟัง หลีกเลี่ยงการดัดแปลงที่ทำให้สูญเสียความหมายดั้งเดิมของบทกวี นอกจากนี้ยังปรากฏความหมายเชิงสัญลักษณ์ วรรณศิลป์ และบริบททางประวัติศาสตร์ของบทกวีอีกด้วย

คำสำคัญ: กลวิธีการดัดแปลงเพลง; บทกวีจีนโบราณ; แปลงเพลง; กวีจีน

Abstract

This research aims to study the strategies for adapting classical Chinese poetry into songs from 1990 to 2010, analyzing a total of 14 songs. The study involves collecting and examining the content of both

the original poems and the adapted songs, as well as reviewing related documents and research. The analysis focuses on identifying the patterns of poetic adaptation into song lyrics. The findings reveal five adaptation strategies: (1) retaining the original content, (2) incorporating key poetic lines into the lyrics, (3) omitting certain parts of the poem, (4) restructuring or modifying sentence structures, and (5) composing entirely new lyrics. The study concludes that adaptation strategies must balance fidelity to the original text with accessibility for listeners, avoiding alterations that distort the poem's original meaning. Additionally, understanding the symbolic meanings, literary artistry, and historical context of the poetry is essential to preserving its literary value.

Keywords: Adaptation Strategies For Songs; Classical Chinese Poetry; Song Adaptation; Chinese poetry

บทนำ

กวีนิพนธ์เป็นรูปแบบงานศิลปะที่มนุษย์ใช้ภาษาเพื่อสร้างคุณค่าทางสุนทรียะ ถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึก ที่สะท้อนความจริงของชีวิต ส่วนบทเพลงเป็นงานสร้างสรรค์ทางวรรณศิลป์ที่ผสมผสานเนื้อร้อง ทำนอง จังหวะเข้าด้วยกันเพื่อถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึก ตลอดจนการเล่าเรื่องราวต่างๆ ทั้งบทกวีและบทเพลงเป็นศิลปะสองแขนงที่มีความสัมพันธ์กันอย่างลึกซึ้งในหลายวัฒนธรรม บทกวียังสามารถนำมาประยุกต์เป็นบทเพลงที่เข้าถึงผู้ฟังได้กว้างขึ้น ในประวัติศาสตร์จีนบทกวีของกวีเอก หลี่ไป๋(李白) หรือหวังเหว่ย (王维) ถูกนำไปใช้เป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์บทเพลงมากมาย ในขณะที่ในโลกตะวันตกปรากฏผลงานของกวีเอก William Blake หรือ Shakespeare ที่ได้รับการดัดแปลงเป็นเพลงเช่นกัน การเปลี่ยนบทกวีให้กลายเป็นเพลงนั้นมีความท้าทาย ไม่ว่าจะเป็นการปรับโครงสร้างฉันทลักษณ์ให้เข้ากับทำนอง การคงไว้ซึ่งอารมณ์ และสุนทรียภาพของกวี หรือการตีความเนื้อหาให้เหมาะสมกับผู้ฟังในยุคสมัยใหม่

ในคัมภีร์หลี่จี้ (礼记lǐ jì) บทที่ 9 ว่าด้วยดนตรี (乐记yuè jì) มีข้อความหนึ่งกล่าวไว้ว่า“诗，言其志也；歌，咏其声也；舞，动其容也；三者本于心，然后乐器从之”หมายถึงบทกวี เป็นการกล่าวถึงเจตจำนง เพลงเป็นการขับร้อง

ถ่ายทอดเสียงจากใจ การร่ายรำเป็นการเคลื่อนไหวของรูปลักษณ์จากใจ ทั้งสามสิ่งนี้มีรากฐานมาจากจิตใจ โดยมีเครื่องดนตรีบรรเลงเพลงประกอบ ดังนั้นเมื่อเพลงเป็นผลงานทางศิลปะเกิดจากการสร้างของมนุษย์โดยการใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการแสดงออก ซึ่งเนื้อหาจะแตกต่างจากวรรณกรรมทั่วไป เนื่องจากเสียงเพลงเป็นส่วนประกอบสำคัญทำให้เกิดความไพเราะซาบซึ้ง ให้อารมณ์สะท้อนใจ ผู้ฟังสามารถเข้าใจได้และประทับใจง่ายกว่าวรรณกรรมประเภทอื่นๆ (สุขุมล จันทวี, 2536) ซึ่งสอดคล้องกับสธน โรจนตระกูล (2547) ที่ว่า วรรณกรรมเพลงเป็นบันเทิงคดีที่มีสาระประเภทหนึ่งในวงวรรณกรรมไทยเพราะเพลงจะเข้าถึงประชาชนได้ดีกว่าวรรณกรรมประเภทอื่น โดยมีต้องไปพะวงอ่าน เพียงผ่านไต่ตบประสาทหูก็เกิดสุนทรียะ มีรสชาติและเกิดความรู้สึกสะท้อนอารมณ์ได้ บทเพลงมีบทบาทมากขึ้นในสังคมปัจจุบันเพราะผู้แต่งได้พยายามหยิบยกปัญหาชีวิตความเป็นอยู่ของคนทุกระดับสังคม สะท้อนภาพทางเศรษฐกิจการเมือง การประกอบอาชีพ ตลอดจนในวงการธุรกิจต่างๆ ออกมาตีแผ่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งยังสอดคล้องกับพงษ์ชัย ไทยวรรณศรี (2529) ที่กล่าวไว้ว่า เพลงเป็นงานทางศิลปะที่มนุษย์ได้สร้างสรรค์ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นสื่อในการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ตลอดจนอารมณ์ต่างๆ ให้ผู้อื่นได้ทราบ เพลงจึงสามารถบันดาลให้มนุษย์เกิดความรู้สึกต่างๆ กัน เช่น ความรู้สึกอ่อนโยน เศร้าสร้อย ร่าเริงแจ่มใส หรือคึกคะนองไปกับเสียงเพลง นอกจากนี้เพลงยังช่วยให้มนุษย์เกิดพลังในทางสร้างสรรค์ และช่วยผลักดันให้มีมานะที่จะสู้กับอุปสรรคหรือปัญหาต่างๆ ที่เข้ามาแผ้วพานในชีวิตได้

ในช่วงค.ศ.1990 -2010 นิยมนำบทกวีในสมัยราชวงศ์ถัง (ค.ศ.618 – 907) และสมัยราชวงศ์ซ่ง (ค.ศ.960 – 1279) มาประยุกต์เป็นเพลง เช่น เพลง 新鸳鸯蝴蝶梦 (xīn yuān yāng hú dié mèng) ที่ได้แรงบันดาลใจจากบทกวีของกวีเอกหลี่ไป ที่ชื่อว่า 宣州谢朓楼饯别叔云 (xuān zhōu xiè tiǎo lóu jiàn bié shū yún) นำมาประกอบละครโทรทัศน์เรื่อง “เปาบุ้นจิ้น” เช่นเดียวกับเพลง滚滚长江东逝水 (gǔn gǔn cháng jiāng dōng shì shuǐ) ที่นำมาประกอบละครโทรทัศน์เรื่อง “สามก๊ก” ก็ได้แรงบันดาลใจมาจากบทกวี临江仙 (lín jiāng xiān) ที่ประพันธ์โดย杨慎 (Yáng Shèn) ในปี ค.ศ.1542 หรือเพลง但愿人长久 (dàn yuàn rén cháng jiǔ) ที่ได้ประยุกต์จากบทกวี水调歌头 (shuǐ tiào gē tóu) ที่ประพันธ์โดย苏轼 (Sū Shì) ในปี ค.ศ.1076 และเพลง 几多愁 (jǐ duō chóu) แปลงจากบทกวี虞美人 (yú měi rén) ซึ่งประพันธ์โดย李煜 (Lǐ Yù) ในปี ค.ศ.978 เป็นต้น

กวีนิพนธ์ของกวีแต่ละท่านมีการแสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึกอันลึกซึ้ง และความปรารถนาในสิ่งต่างๆ เนื้อหาของบทกวีได้ใช้ภาษาที่ชัดเจน เรียบง่าย มีทั้งอารมณ์เศร้าจากความคิดหวัง การชื่นชมความงดงามในธรรมชาติ เมื่อนำมาดัดแปลงเป็นบทเพลงใส่ทำนองดนตรี หรือใช้เครื่องดนตรีจีนโบราณที่มีเสียงไพเราะประกอบเข้าไปในเพลงทำให้กลายเป็นเพลงยอดนิยม ส่วนเนื้อร้องมีการดัดแปลงเนื้อหาให้มีความหมายลึกซึ้ง ก็นใจ มีการใช้สำนวนโวหาร เปรียบเทียบ เท้าความ ทำให้ผู้ฟังเกิดจินตนาการ บางบทกวีเช่น 江仙 เนื้อหาของบทกวีเป็นการสะท้อนถึงสัจธรรมของประวัติศาสตร์ และชีวิตของมนุษย์ วีรบุรุษที่ยิ่งใหญ่ก็ต้องดับสูญไปตามกาลเวลา แต่แม่น้ำ ภูเขา ยังคงอยู่มีเพียงแต่ผู้คนที่แปรเปลี่ยนไป เพลงต่างๆ เหล่านี้มีความไพเราะของทำนองเพลง เนื้อร้องที่มีความหมายลึกซึ้งสะท้อนอารมณ์ผู้ฟังเป็นอย่างมาก ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาบทกวีที่ดัดแปลงมาเป็นบทเพลงว่ามีแนวคิด ความหมายที่แฝงอยู่ในเนื้อหาของเพลงว่าผู้ประพันธ์เพลงต้องการสื่อสารอะไรให้ผู้ฟังตลอดจนมีวิธีการดัดแปลง การปรับสำนวนจากบทกวีต้นฉบับมาเป็นเนื้อเพลงได้อย่างไรจึงทำให้เพลงต่างๆ เหล่านี้เป็นที่นิยมของผู้ฟังจวบจนถึงปัจจุบัน

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษากลวิธีการดัดแปลงบทกวีจีนโบราณมาเป็นบทเพลง

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาวิเคราะห์ความหมายของบทกวีที่ถ่ายทอดมาเป็นบทเพลงและกลวิธีการดัดแปลงเนื้อหาของบทกวีมาเป็นบทเพลง

2. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ที่ได้แก่เนื้อหาของบทกวี จำนวน 14 บท และเนื้อเพลงจำนวน 14 เพลง โดยผู้วิจัยได้คัดเลือกบทเพลงที่มีพื้นฐานมาจากบทกวีและได้รับความนิยมในสังคมร่วมสมัย ที่มียอดผู้เข้าชมบนเว็บไซต์ยูทูบที่มากกว่า 100,000 ครั้ง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2567 โดยการคัดเลือกบทเพลงในช่วงระหว่างปี ค.ศ.1990 ถึง ค.ศ. 2010 ซึ่งถือว่าเป็นช่วงเวลาที่ยิ่งเรืองของเพลงจีน ดังนี้

ตารางที่ 1 : รายชื่อเพลง ผู้ขับร้อง ชื่อบทกวี ผู้ประพันธ์

ลำดับ	ชื่อเพลง ¹	ผู้ขับร้อง	ชื่อบทกวี ²	ผู้ประพันธ์
1	但愿人长久 dàn yuàn rén cháng jiǔ ขอเพียงผู้คนได้มีชีวิตยืนยาว	邓丽君 Dèng Lì jūn เติ่งลี่จวิน	水调歌头-明月几时有 shuǐ tiào gē tóu - míng yuè jǐ shí yǒu ท่วงทำนองส่ายเตี้ยว-จันทร์มาเมื่อไหร่ไฉไล	苏轼 Sū Shì ซูชี
2	清平调 qīng píng tiào ท่วงทำนองชิงผิง	邓丽君 Dèng Lì jūn เติ่งลี่จวิน	清平调-清平调三首 qīng píng tiào qīng píng tiào sān shǒu ท่วงทำนองชิงผิง	李白 Lǐ Bái หลี่ไป่
3	独上西楼 dú shàng xī lóu เดียวดายบนหอทางทิศตะวันตก	邓丽君 Dèng Lì jūn เติ่งลี่จวิน	相见欢 xiāng jiàn huān ความสุขเมื่อได้พบ	李煜 Lǐ Yù หลี่อวี้
4	几多愁 jǐ duō chóu ทุกข์หมากเพียงไร	邓丽君 Dèng Lì jūn เติ่งลี่จวิน	虞美人-春花秋月何时了 yú mèi rén - chūn huā qiū yuè hé shí liǎo สาวงามสกุหลาบ- ดอกไม้ในฤดูใบไม้ผลิ แสงจันทร์ในฤดูใบไม้ร่วง เมื่อใดจะสิ้นสุด	李煜 Lǐ Yù หลี่อวี้
5	胭脂泪 yān zhī lèi น้ำตาของหญิงงาม	邓丽君 Dèng Lì jūn เติ่งลี่จวิน	相见欢 林花谢了春红 xiāng jiàn huān. lín huā xiè le chūn hóng ความสุขเมื่อได้พบ: ดอกไม้ในป่าร่วงโรยไปพร้อมกับสีแดงแห่งสันติ	李煜 Lǐ Yù หลี่อวี้
6	相看泪眼 xiāng kàn lèi yǎn สบตากันทั้งน้ำตา	邓丽君 Dèng Lì jūn เติ่งลี่จวิน	雨霖铃 寒蝉凄切 yǔ lín líng. hán chán qī qiè สายฝนครวญ: เสียงจักจั่นอันเศร้าสร้อยในฤดูหนาว	柳永 Liǔ Yǒng หลิวหย่ง
7	人约黄昏后 rén yuē huáng hūn hòu นัดพบยามพลบค่ำ	邓丽君 Dèng Lì jūn เติ่งลี่จวิน	月上柳梢头 yuè shàng liǔ shāo tóu พระจันทร์ลอยเหนือยอดคหิว	朱淑真 Zhū Shū zhēn จูซูเจิน
8	滚滚长江东逝水 gǔn gǔn cháng jiāng dòng shì shuǐ กระแสน้ำแยงซีเกียงไหลเชี่ยวไปทางตะวันออก	杨洪基 Yáng Hóng jī หยางหงจี	临江仙 lín jiāng xiān เขียนแห่งสายน้ำ	杨慎 Yáng Shèn หยางเซิน
9	别亦难 bié yì nán การจากลานั้นยากลำบาก	徐小凤 Xú Xiǎo fēng สวีเสี่ยวเฟิง	无题 wú tí ไร้ชื่อ	李商隐 Lǐ Shāng yīn หลี่ซังอิน

¹ ชื่อเพลงแปลโดยผู้วิจัย

² ชื่อบทกวีแปลโดยผู้วิจัย

ตารางที่ 1 : รายชื่อเพลง ผู้ขับร้อง ชื่อบทกวี ผู้ประพันธ์ (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อเพลง ¹	ผู้ขับร้อง	ชื่อบทกวี ²	ผู้ประพันธ์
10	床前明月光 chuáng qián míng yuè guāng แสงจันทร์สาดส่องต้องหน้าต่างเพียง	梅艳芳 Méi Yàn fāng เหมยเยี่ยน ฟาง	静月思 jìng yuè sī ความคิดถึงในคืนที่สงบ	李白 Lǐ Bái หลี่ไป๋
11	人面桃花 rén miàn táo huā โคมงามกับดอกท้อที่เบ่งบาน	邓丽君 Dèng Lì jūn เติ่งลิจวิน	题城南庄 tí dū chéng nán zhuāng เขียนถึงหมู่บ้านทางใต้ของเมืองหลวง	崔护 Cuī Hù ชุยหู
12	相思 xiāng sī ความคิดถึง	毛阿敏 Máo' A mǐn เหมอา หมิ่น	相思 xiāng sī ความคิดถึง	王维 Wáng Wéi หวังเว่ย
13	涛声依旧 tāo shēng yī jiù เสียงคลื่นยังคงเหมือนเดิม	费玉清 Fèi Yù qīng เฟียยวี่จิง	枫桥夜泊 fēng qiáo yè pō จอดเรือพักแรมยามราตรีที่สะพานเมเปิ้ล	张继 Zhāng Jì จางจี
14	新鸳鸯蝴蝶梦 xīn yuān yǒng hú dié mèng ความฝันครั้งใหม่ของคู่รัก	黄安 Huāng Ān หวางอัน	宣州谢朓楼饯别叔云 xuān zhōu xiè tiào lóu jiàn bié shū yún อำลาท่านยาผู้ตรึงจักษุที่หอเสี้ยเถียว เมื่อเชยเย็นใจ	李白 Lǐ Bái หลี่ไป๋

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงกลวิธีการดัดแปลงบทกวีให้เป็นบทเพลง
2. ทำให้เกิดองค์ความรู้ในการดัดแปลงบทกวีให้เป็นบทเพลงสำหรับผู้สนใจ

ข้อตกลงเบื้องต้น

การศึกษาทวิวิธีการดัดแปลงบทกวีจีนโบราณให้เป็นบทเพลง ในช่วงปี ค.ศ.1990 ถึง ค.ศ.2010 ได้ใช้เกณฑ์การถ่ายทอดเสียงภาษาจีนแมนดารินด้วยอักขระวิธีไทยโดยอ้างอิงจากฉบับที่จัดทำโดยสำนัก เลขาธิการนายกรัฐมนตรี (คณะกรรมการสืบค้นประวัติศาสตร์ไทยในเอกสารภาษาจีน: 2543)

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 1.1 สืบหาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 1.2 รวบรวมเนื้อหาของบทกวีและบทเพลง

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ศึกษาวิเคราะห์รูปแบบการดัดแปลงบทกวีมาเป็นบทเพลง

2.2 อธิบายถึงสาเหตุในการดัดแปลงเพลง

2.3 สรุปและอภิปรายผล

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการดัดแปลงเพลง

บทเพลง คือ ถ้อยคำที่นักประพันธ์สร้างสรรค์ เรียบเรียงขึ้นเป็นบทประพันธ์เพื่อใช้ขับร้องหรือบรรเลงโดยประกอบไปด้วยคำร้อง เนื้อร้อง ทำนอง จังหวะ ทำให้เกิดความไพเราะช่วยสร้างความเพลิดเพลินให้แก่ผู้ฟัง ในแต่ละบทเพลงจะมีการเลือกใช้คำและภาษาในการประพันธ์เพื่อถ่ายทอดเนื้อหา อารมณ์ ความรู้สึก ตลอดจนการเล่าเรื่องราวต่างๆ นักประพันธ์เพลงแต่ละท่านจะมีกลวิธี เทคนิค แนวคิด จินตนาการในการสร้างสรรค์บทเพลง โดยอาจจะนำมาจากประสบการณ์ส่วนตัว สภาพแวดล้อม สภาพสังคม หรือแรงบันดาลใจจากวรรณคดี วรรณกรรมต่างๆ (ขวัญใจ บุญคุ้ม, 2559 : 1)

กวีนิพนธ์ คือ รูปแบบทางศิลปะที่มนุษย์ใช้ภาษาเพื่อคุณประโยชน์ด้านสุนทรียะเพิ่มเติมจากเนื้อหาทางความหมาย กวีนิพนธ์นับเป็นส่วนหนึ่งของวรรณกรรมโดยเป็นคำประพันธ์ที่กวีแต่งขึ้น เป็นงานเขียนที่มีวรรณศิลป์เร้าให้สะท้อนอารมณ์ได้เช่นเดียวกับร้อยกรองที่มีการเรียบเรียงถ้อยคำให้เป็นไปตามกฎระเบียบที่บังคับคำประพันธ์ให้เป็นไปตามฉันทลักษณ์ กวีนิพนธ์ที่เขียนขึ้นเหล่านี้เรียกว่า บทกวี ซึ่งก็คือ ภาษาของอารมณ์ความรู้สึกนึกคิด คือเครื่องมือที่จะนำสิ่งที่เรารู้สึกว่าเป็นข่าวสารหรือเรื่องที่ต้องการถ่ายทอดแสดงออกมาให้ประจักษ์ ตระหนัก สะท้อน ถึงความจริงของชีวิตในด้านต่างๆ (รพีพรรณ เพชรอนันต์กุล, 2563 : 5)

วรรณกรรมถือเป็นศิลปะในการใช้ภาษาเขียนเพื่อสร้างสรรค์ผลงานให้เกิดความงดงามและสามารถสื่อความหมายได้อย่างลึกซึ้ง สามารถสร้างอารมณ์ความรู้สึกให้แก่ผู้อ่านจนเกิดภาพพจน์ในลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ การเก็บรักษาคุณค่าของวรรณศิลป์เป็นปัจจัยผลักดันให้เกิดการปรับแปรไปสู่ศิลปะแขนงอื่น ๆ

โซชิตา มณีใส (2013 : 4-12) ได้อธิบายการปรับแปรวรรณกรรมไปสู่คีตศิลป์ไว้ดังนี้

1. การนำโวหารจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมไปใช้โดยหยิบยืมความคิดที่มีความคมคาย โดดเด่น ไปขยายความในกรอบความคิดเดิมโดยบรรจุฉันทลักษณ์ใหม่ให้มีความสอดคล้องกับท่วงทำนองที่กำหนดขึ้นใหม่

2. การนำข้อความตัวบทวรรณคดีหรือวรรณกรรมไปใช้ ซึ่งแบ่งเป็น

2.1 นำไปใช้ทั้งหมด คือการยกข้อความตัวบทวรรณคดีหรือวรรณกรรมมาเป็นคำร้องโดยไม่เปลี่ยนแปลง

2.2 นำไปใช้เฉพาะบางบท เป็นการสร้างสรรค์คำร้องโดยหยิบยืมคำประพันธ์บางวรรคไปใช้ในตัวบทใหม่แม้ว่าประเด็นเนื้อหาในตัวบทใหม่อาจไม่ได้เกี่ยวข้องโดยตรงกับคำประพันธ์นั้นก็ตาม

2.3 นำไปใช้ประกอบ คำประพันธ์ที่หยิบยกไปประกอบคำร้องมักเป็นวรรคทองหรือคำประพันธ์ที่โดดเด่นเป็นที่รู้จักกันอย่างดีในวรรณคดีหรือวรรณกรรมนั้น

3. การนำตัวละคร เหตุการณ์ในวรรณคดีหรือวรรณกรรมไปใช้ กรณีนี้อาจเป็นการสร้างสรรค์บทเพลงตามวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่นำมาใช้ หรือเป็นการสร้างสรรค์อย่างอิสระจากความประทับใจในเรื่องราว ในตัวละคร บางครั้งเป็นการจินตนาการ ความคิด ความรู้สึกของตัวละครในวรรณคดีหรือวรรณกรรมนั้น

ณัฐณิษฐา ไชยรัตน์ (2020 ; 81) ศึกษาสัมพันธ์บทและการดัดแปลงบทเพลงจากนวนิยายเรื่อง “จุฬาทรีคุณ” ได้กล่าวถึงการดัดแปลงไว้ว่าเป็นการแปลงงานวรรณกรรมประเภทหนึ่งให้เป็นอีกประเภทหนึ่ง คำว่า “การดัดแปลง” อาจเรียกในชื่ออื่นๆ เช่น การปรับเปลี่ยน การแปรรูป สหบท สัมพันธ์บท ซึ่งล้วนหมายถึงกระบวนการถ่ายโยงเนื้อหาหรือเชื่อมโยงเนื้อหาจากตัวบทหนึ่งไปยังอีกตัวบทหนึ่ง โดยยังคงมีความสัมพันธ์กันระหว่างตัวบททั้งสองและยังเก็บรักษาหัวใจสำคัญของเรื่องไว้โดยพบว่ามีรูปแบบและวิธีการดัดแปลงบทเพลงจากนวนิยาย อยู่ 4 วิธี ดังนี้

1. การคงเดิม
2. การตัดทิ้งหรือการลดทอน
3. การเพิ่มเติมหรือการขยาย
4. การสลับหรือการปรับเปลี่ยน

นพพร ประชากุล (2552 : 336) กล่าวถึงแนวคิดเรื่องสัมพันธ์บทไว้ว่าวรรณกรรมนั้นมักสนทนากับวรรณกรรมด้วยกันเองมากกว่าที่จะสนทนากับโลกของความเป็นจริง โดยเสนอแบบแผนวิธีการเอาไว้ว่า ตัวบทแรกหรือตัวบทต้นฉบับคือ “ตัวบทต้นทาง” ส่วนตัวบทอันเป็นผลงานที่ถูกสร้างต่อยอดมา จากตัวบทแรกคือ “ตัวบทปลายทาง” โดยศึกษาเปรียบเทียบตัวบททั้งสองว่าจากตัวบทต้นทางไปสู่ตัวบทปลายทางนั้น มีความแตกต่างโดยใช้วิธีการดังนี้

1. การขยายความ (Extension) เป็นการเพิ่มเนื้อหาหรือองค์ประกอบใหม่ที่ไม่มีในตัวบทต้นทางไว้ในตัวบทปลายทาง การขยายความนี้มีจุดประสงค์เพื่อเสริมสร้างบริบทให้ชัดเจนขึ้น

2. การตัดทอน (Reduction) เป็นการลดทอนหรือขจัดเนื้อหาบางส่วนออกจากตัวบทต้นทางออก เพื่อให้ตัวบทปลายทางมีเนื้อหาน้อยลง เช่น การตัดฉาก ตัวละคร หรือบทสนทนาที่ไม่จำเป็น การตัดทอนนี้อาจมีจุดประสงค์เพื่อให้เนื้อเรื่องกระชับขึ้น หรือเพื่อปรับให้เหมาะสมกับรูปแบบใหม่ อย่างไรก็ตาม การตัดทอนอาจส่งผลกระทบต่อความเข้าใจหรือการตีความของผู้ชมได้ ตัวอย่างเช่น การตัดแปลงนวนิยายเป็นภาพยนตร์ที่มีระยะเวลาจำกัด อาจต้องตัดฉากบางส่วนออก ซึ่งอาจทำให้ความลึกซึ้งของเรื่องลดลง.

3. การดัดแปลง (Modification) เป็นการเปลี่ยนแปลงเนื้อหา โครงสร้าง หรือรูปแบบจากตัวบทต้นทางไปยังตัวบทปลายทาง เช่น การเปลี่ยนมุมมองการเล่าเรื่อง การปรับเปลี่ยนตัวละคร หรือการเปลี่ยนแปลงฉากหลัง การดัดแปลงนี้อาจมีจุดประสงค์เพื่อให้สอดคล้องกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมหรือเพื่อเสนอการตีความใหม่ของเรื่องราว ตัวอย่างเช่น การดัดแปลงนวนิยาย “จุฬาทริศูณ” เป็นบทเพลง มีการปรับเปลี่ยนบทสนทนาและการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับสื่อเพลง .

เนตรน้ำทิพย์ บุตรดวงศ์ (2021 ; 113) ศึกษากลวิธีการดัดแปลงเพลงภาษาจีนเป็นเพลงภาษาไทยได้สรุปผลกลวิธีการแปลเพลงแบบดัดแปลง มี 4 กลวิธี

1. กลวิธีการเติมข้อมูลในบทแปล เป็นการเติมข้อความเข้าไปเพื่อขยายความจากเนื้อหาเดิมโดยไม่ทำให้ความหมายเดิมเปลี่ยนแปลงไปแต่ทำให้เพลงมีความกระชับยิ่งขึ้น

2. กลวิธีการใช้คำเทียบเท่า เป็นการแปลเพลงแบบตรงตัว เนื่องจากต้องคำนึงถึงความไพเราะและทำนอง ซึ่งสามารถหาคำที่มีความหมายเทียบเท่ามาแทนได้

3. กลวิธีการเปลี่ยนโครงสร้างประโยค การเปลี่ยนแปลงรูปประโยคบางประโยคไม่ได้ทำให้ความหมายคลาดเคลื่อนไปจากต้นฉบับแต่กลับทำให้ความหมายมีความชัดเจนยิ่งขึ้น

4. กลวิธีการแต่งเนื้อหาใหม่ บางประโยคในเพลงอาจมีภาษาที่แปลกยาก จึงใช้วิธีแต่งเนื้อหาขึ้นใหม่ โดยสามารถคงบางคำไว้เพื่อให้มีความหมายใกล้เคียงกับต้นฉบับมากที่สุด

Wang Yang (201 : 100-101) กล่าวว่าไว้ว่า ภาพยนตร์หรือละครโทรทัศน์ของจีนไม่ว่าจะเป็นละครอิงประวัติศาสตร์ ละครแนวกำลังภายใน หรือละครที่เกี่ยวข้องกับ

ความรักได้ให้ความสำคัญในการฟื้นฟูคุณค่าของวัฒนธรรมดั้งเดิมและละครพวกนี้มักใช้บทเพลงที่ดัดแปลงมาจากบทกวีโบราณซึ่งทำให้รูปแบบโดยรวมเข้ากันได้ดีกับเนื้อหาของเรื่องและเป็นการรักษาเอกลักษณ์ดั้งเดิมของเรื่องได้เป็นอย่างดีในการนำบทกวีมาเป็นเนื้อร้องประกอบภาพยนตร์มี 2 วิธีคือ

1. การอ้างอิงบทกวีต้นฉบับ บทกวีจีนโบราณเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมจีนอย่างถึงแก่น เนื่องจากมีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมและความหมายที่ลึกซึ้ง อย่างไรก็ตาม การนำบทกวีต้นฉบับมาใช้ร่วมกับองค์ประกอบดนตรีสมัยใหม่โดยไม่เปลี่ยนแปลงเลยนั้นเป็นเรื่องที่ทำหาย ทั้งในแง่ของเทคนิคการแต่งเพลง วิธีการขับร้อง การเรียบเรียงดนตรี ตลอดจนจังหวะของเพลงที่ต้องสอดคล้องกับเนื้อหาของภาพยนตร์หรือละคร ซึ่งเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนมาก

2. การตัดทอน ดัดแปลง การนำบทกวีจีนโบราณมาใช้เป็นเนื้อร้องของบทเพลงประกอบภาพยนตร์นั้นเป็นเรื่องที่ทำหายอย่างยิ่ง แม้ว่าจะมีข้อดีมากมาย แต่ก็ยังมีข้อจำกัดบางประการ เช่น ความหมายของบทกวีอาจลึกซึ้งเกินไป ทำให้ผู้ชมยากที่จะยอมรับได้ เนื่องจากภาพยนตร์และโทรทัศน์ถูกออกแบบมาในรูปแบบของความบันเทิง อาจส่งผลกระทบต่อฐานของผู้ชมได้ บทกวีจีนโบราณยังเหมาะกับละครย้อนยุคมากกว่าละครสมัยใหม่ อีกทั้งกระบวนการแต่งทำนองให้สอดคล้องกับบทกวีอาจเป็นอุปสรรคสำหรับนักประพันธ์เพลง ส่งผลให้การสร้างสรรค์บทเพลงที่มีคุณภาพเป็นเรื่องยากด้วยเหตุนี้ จึงนิยมใช้วิธีตัดทอนหรือดัดแปลงบทกวีจีนโบราณ โดยผสมผสานกับภาษาสมัยใหม่เพื่อสร้างเนื้อเพลงก่อนจะนำไปแต่งทำนอง อีกทั้งยังสามารถรักษา ความหมายอันลึกซึ้งของบทกวีจีนโบราณและความงดงามในแบบยุคโบราณไว้ได้

ผลการศึกษา

จากการศึกษาวิธีการดัดแปลงบทกวีและการสื่อความหมายจากบทกวีสู่บทเพลง ผู้วิจัยพบว่ามีการดัดแปลงบทกวีสู่บทเพลง 5 วิธี ดังต่อไปนี้

1. กลวิธีการดัดแปลงบทกวีมาสู่บทเพลง

กลวิธีการดัดแปลงบทกวีมาสู่บทเพลงเป็นการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ตลอดจนอารมณ์ต่างๆ ของกวีให้เป็นคำร้องของเพลงโดยดึงความหมายเดิมมาใช้ในเนื้อร้องของเพลงทั้งยังมีการปรับแต่งให้สอดคล้องกับทำนองเพลง ดังนี้

1.1 กลวิธีการคงของเดิมไว้ในบทเพลงหรือนำของเดิมไปใช้

จากบทเพลงที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 14 เพลง พบว่า มีเพลงที่นำบทกวีมาใช้โดยไม่ปรากฏการปรับเปลี่ยนทั้งสิ้น 9 เพลง ซึ่งเป็นเพลงที่ขับร้องโดยเติ้งลี่จวิน (邓丽君) จำนวน 7 เพลง ดังนี้ 1. เพลง 但愿人长久 2. เพลง 清平调 3. เพลง 独上西楼 4. เพลง 几多愁 5. เพลง 胭脂泪 6. เพลง 人约黄昏后 ..7. เพลง 相看泪眼 สำหรับอีก 2 บทเพลงคือเพลงที่ขับร้องโดย หยางหงจี (杨洪基) จำนวน 1 เพลง ได้แก่ เพลง 滚滚长江东逝水 และเพลงที่ขับร้องโดย สวี๋เสี่ยวเฟิง (徐小凤) จำนวน 1 เพลง ได้แก่ เพลง 别亦难

บทกวีนิพนธ์จีนโบราณมีรูปแบบสัมผัสและโครงสร้างฉันทลักษณ์ที่แน่นอนไม่ว่าจะเป็นกลอน 4 วรรคที่เรียกว่าเจี่ยจิว (绝句 jué jù) ซึ่งในแต่ละวรรคจะมี 5 พยางค์ หรือ 7 พยางค์ หรือกลอน 8 วรรค ที่เรียกว่าลี้วซือ (律诗 lǜ shī) ที่มีกฎเกณฑ์เคร่งครัดในเรื่องเสียงและสัมผัส ซึ่งแต่ละวรรคจะมี 5 พยางค์ หรือ 7 พยางค์เช่นกัน ผังกลอนของจีนมีโครงสร้างฉันทลักษณ์อยู่หลายรูปแบบ ผู้ประพันธ์เพลงสามารถดัดแปลงบทกวีมาเป็นบทเพลงโดยนำทำนองดนตรีในวัฒนธรรมจีนแทรกเข้าไปในบทกวีเพื่อถ่ายทอดอารมณ์ของกวีให้เป็นบทเพลงอันไพเราะ การใส่ทำนองเพลงต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกันกับเนื้อหาของบทกวีและน้ำเสียงของผู้ขับร้อง ดังสมัยโบราณที่มีบทกวีสรรเสริญเทพเจ้าหรือบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ถูกนำเสนอในรูปแบบของดนตรีและบทเพลง

1.2 กลวิธีการนำวรรคทองของบทกวีมาใช้ในบทเพลง

จากการวิเคราะห์พบว่ามียู่ 3 บทเพลงที่นำวรรคทองของบทกวีมาใช้ในบทเพลงดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 1 : เพลง 新鸳鸯蝴蝶梦 จากบทกวี 《宣州谢朓楼饯别叔云》 ขับร้องโดย หวงอัน 黄安

เนื้อเพลง	บทกวี
昨日像那东流水 离我远去不可留 今日乱我心 多烦忧 1:抽刀断水水更流 2:举杯消愁愁更愁 明朝清风四飘流 由来只有新人笑 有谁听到旧人哭 爱情两个字 好辛苦 是要问一个明白 还是要装作糊涂 知多知少难知足 看似个鸳鸯蝴蝶 不应该的年代 可是谁又能摆脱人世间的悲哀 花花世界 鸳鸯蝴蝶 在人间已是癡 何苦要上青天 不如温柔同眠	弃我去者，昨日之日不可留； 乱我心者，今日之日多烦忧。 长风万里送秋雁，对此可以酣高楼。 蓬莱文章建安骨，中间小谢又清发。 俱怀逸兴壮思飞，欲上青天览明月。 1:抽刀断水水更流，2:举杯消愁愁更愁。 人生在世不称意，明朝散发弄扁舟

เพลง新鸳鸯蝴蝶梦 ได้นำวรรคทองของบทกวี《宣州谢朓楼饯别叔云》ที่แต่งโดยกวีเอกหลี่ไปมีประโยคซึ่งเป็นคำประพันธ์ที่โดดเด่นมีความหมายลึกซึ้งเป็นคำพูดที่โด่งดังซึ่งใช้บรรยายความเศร้าโศกมาเป็นเวลานานนับพันปี และได้รับการยกย่องจากทุกคนทั้งยังเป็นประโยคที่รู้จักกันเป็นอย่างดีมีด้วยกัน 2 วรรคคือ วรรคที่ 1 ที่ว่า 抽刀断水水更流(chōu dāo duàn shuǐ shuǐ gèng liú) แปลความได้ว่า ชักดาบมาตัดสายน้ำแต่สายน้ำยิ่งไหลมากขึ้น และวรรคที่ 2 ที่ว่า举杯消愁愁更愁(jǔ bēi xiāo chóu chóu gèng chóu) แปลความได้ว่า ยกจอกเหล้าขึ้นดื่มเพื่อลดความกลัดกลุ้มกลับทำให้กลัดกลุ้มมากยิ่งขึ้น ซึ่งทั้ง 2 วรรคนี้แสดงถึงอารมณ์ของกวีในขณะนั้นว่ากำลังประสบกับความทุกข์โศกในชีวิต โดยผู้ประพันธ์เพลงได้นำข้อความดังกล่าวมาขยายความในบทกวีให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้นเห็นภาพพจน์ว่ากวีรู้สึกโศกเศร้า ขุ่นเคือง สิ้นหวังกับการทุจริตในยุคสมัยนั้น ทำให้ทุกข์ใจอย่างรุนแรงผนวกกับความผิดหวังในเรื่องอื่นทำให้ผู้อ่านบทกวีนี้เข้าใจถึงอารมณ์ความรู้สึกของกวีได้ถึงแก่นและผู้ประพันธ์เพลงยังสามารถนำมาเป็นข้อมูลในการขยายความเพิ่มเนื้อหาของเพลงให้ความหมายของเพลงลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น

ตัวอย่างที่ 2 : เพลง 床前明月光จากบทกวี《静月思》 ขับร้องโดย เหมยเยียนฟาง 梅艳芳

เนื้อเพลง	บทกวี
是你吧 高高挂苍千年啊 看尽了人世离与散 多少功名似尘埃 是我傻 总是在寂寞夜里望 你时圆时缺时迷惘 仿佛告诉我生命本无常 来吟一首老诗 喝一杯老酒 明月啊 别笑我痴 别笑我狂 1)床前明月光 2)疑是地上霜 3)举头望明月 4)低头思故乡 是我傻 总是在寂寞夜里望 你时圆时缺时迷惘 仿佛告诉我生命本无常 来吟一首老诗 喝一杯老酒 明月 让我拥抱 带我翱翔 1)床前明月光 2)疑是地上霜 3)举头望明月 4)低头思故乡	1)床前明月光, 2)疑是地上霜。 3)举头望明月, 4)低头思故乡

เพลง 床前明月光 ได้นำวรรคทองของบทกวี《静月思》ที่แต่งโดยกวีเอกหลี่ไปมาประกอบในเนื้อเพลงทั้ง 4 วรรคดังนี้床前明月光 (chuáng qián míng yuè guāng) แปลว่า แสงจันทร์ส่องลงตรงหน้าเตียง疑是地上霜(yí shì dì shàng shuāng) แปลว่า คล้ายดั่งน้ำค้างปกคลุมพื้น举头望明月(jǔ tóu wàng míng yuè) แปลว่า

แหงนหน้ามองแสงจันทร์低头思故乡(dī tóu sī gù xiāng)แปลว่า ก้มหน้าคิดถึงบ้านเกิด บทกวีนี้สะท้อนให้เห็นถึงความรู้สึกเหงา อ้างว้างของคนไกลบ้าน ผู้ประพันธ์เพลงได้นำบทกวีทั้ง 4 บรรทัด เข้าไปในบทเพลงซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับพระจันทร์ในยามค่ำคืน ความคิดถึง ความเหงา ความอ้างว้าง ซึ่งเนื้อหาของบทเพลงยังคงความหมายเดิมของบทกวี

ตัวอย่างที่ 3 : เพลง相思จากบทกวี《相思》ขับร้องโดย เหมอาหมิน 毛阿敏

เนื้อเพลง	บทกวี
红豆生南国，是很遥远的事情。 相思算什么，早无人再意。 醉卧不夜城，处处霓虹。 酒杯中好一片滥滥风情。 最肯忘却古人诗，最不屑一顾是相思。 守着爱怕人笑，还怕人看清。 春又来看红豆开，竟不见有情人去采， 烟花拥着风流真情不在。 红豆生南国，是很遥远的事情。 相思算什么，早无人再意。 醉卧不夜城，处处霓虹。 酒杯中好一片滥滥风情。 最肯忘却古人诗，最不屑一顾是相思。 守着爱怕人笑，还怕人看清。 春又来看红豆开，竟不见有情人去采， 烟花拥着风流真情不在。	红豆生南国，春来发几枝。 愿君多采撷，此物最相思。

เพลง相思ได้นำวรรคทองของบทกวี《相思》ที่แต่งโดยหวังเหว่ย ไปประกอบในเนื้อเพลงเป็นวรรคแรกคือ红豆生南国(hóng dòu shēng nán guó) แปลความได้ว่า เมล็ดมะกอล้างอกงามในแดนใต้ ซึ่งเมล็ดมะกอล้ำเป็นสัญลักษณ์ของการแสดงถึงความรักและคิดถึงของคนจีนสมัยโบราณ ผู้ประพันธ์เพลงได้นำสัญลักษณ์นี้ไปขยายความและนำไปเปรียบเทียบกับความรักของคนยุคใหม่ว่าฉาบฉวยไม่มั่นคงดังความรักของคนจีนในสมัยโบราณ

1.3 กลวิธีการตัดเนื้อหาของบทกวี

จากการวิเคราะห์บทกวีจีนโบราณพบกลวิธีการตัดเนื้อหาบทกวีมีอยู่ 2 บทเพลง ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 1 : เพลง新鸳鸯蝴蝶梦จากบทกวี《宣州谢朓楼饯别叔云》ขับร้อง โดย หวงอัน黄安

เนื้อเพลง	บทกวี
昨日像那东流水 离我远去不可留 今日乱我心 多烦忧 抽刀断水水更流 举杯消愁愁更愁 明朝清风四飘流 由来只有新人笑 有谁听到旧人哭 爱情两个字 好辛苦 是要问一个明白 还是要装作糊涂 知多知少难知足 看似个鸳鸯蝴蝶 不应该的年代 可是谁又能摆脱人世间的悲哀 花花世界 鸳鸯蝴蝶 在人间已是癫 何苦要上青天 不如温柔同眠	弃我去者，昨日之日不可留； 乱我心者，今日之日多烦忧。 1) 长风万里送秋雁，2) 对此可以酣高楼。 3) 蓬莱文章建安骨，4) 中间小谢又清发。 5) 俱怀逸兴壮思飞，欲上青天览明月。 抽刀断水水更流，举杯消愁愁更愁。 人生在世不称意，明朝散发弄扁舟

ในเนื้อหาของบทกวี《宣州谢朓楼饯别叔云》มีความหมายโดยรวมสื่อถึง ความพลัดพราก ความไม่สมหวังไม่เป็นที่ยอมรับในสังคม ซึ่งในบทเพลง新鸳鸯蝴蝶梦 ได้คงความหมายของบทกวีไว้ในเนื้อหาของเพลงโดยรวมสื่อถึงความไม่สมหวังในความรัก ทำให้จิตใจลึกลับสับสนวุ่นวาย ทำให้รำลึกถึงวันวานที่ไม่มีทางวนกลับคืนมา ซึ่งในบทกวีมีข้อความบางตอนที่อ่านแล้วต้องตีความ ทำให้ผู้อ่านไม่รู้สึถึงความเกี่ยวข้องโดยตรงกับเนื้อหาของเพลงทำให้ผู้ประพันธ์เพลงต้องตัดบางประโยคของบทกวีออกไป เพราะการแต่งเพลงปกติมักใช้ถ้อยคำที่เข้าใจง่าย ไม่ต้องตีความ ฟังแล้วเข้าใจความหมายได้ทันที ซึ่งเนื้อหาที่ถูกตัดออกไปมีด้วยกัน 5 ประโยคคือ 1) 长风万里送秋雁 (cháng fēng wàn lǐ sòng qiū yàn) หมายความว่า สายลมยาวไกลฉบับหมื่นลีพัดพา ห่านป่าจากไปในฤดูใบไม้ร่วง 2) 对此可以酣高(duì cǐ kě yǐ hān gāo) หมายความว่า เห็นภาพนี้ก็ชวนให้ดื่มด่ำลึกลึซึ่ง 3) 蓬莱文章建安骨(péng lái wénz hāng jiàn'ān gǔ) หมายความว่า บทกวีแห่งผืนไหหละสะท้อนความแข็งแกร่งของงานวรรณศิลป์ในยุคเจียนอัน 4) 中间小谢又清发(zhōng jiān xiǎo xiè yòu qīng fā) หมายความว่า ระหว่างนั้นยังมีเสน่ห์บริสุทธิ์เฉกเช่นเซี่ยเซวียนในวัยเยาว์ 5) 俱怀逸兴壮思飞 (jù huái yì xìng zhuàng sī fēi) หมายความว่า ต่างมีความปรารถนาอันสูงส่งและความคิดอันยิ่งใหญ่พุ่งทะยานไป ซึ่งประโยคเหล่านี้มีความหมายลึกซึ้งถ้าผู้ฟังที่ไม่มีความรู้ทางวรรณคดีจีนหรือประวัติศาสตร์จีนจะไม่เข้าใจคำว่า “บทความของผืนไหหละ蓬莱文章” หรือ “เจียนอันกู่建安骨” ว่ามีความหมายอย่างไร การนำบทกลอนนี้มาแต่งเป็นบทเพลงที่เกี่ยวกับความรักจึงต้องตัดเนื้อหาที่เชิงกระด้างเกินไป ไม่เข้ากันกับเนื้อหาของเพลงที่จะปรับแต่งเพิ่มเติมเข้าไปให้เหมาะสมกับยุคสมัย.

ตัวอย่างที่ 2 : เพลง相思จากบทกวี《相思》ขับร้องโดย เหมอาหมิน 毛阿敏

เนื้อเพลง	บทกวี
红豆生南国，是很远的事情。 相思算什么，早无人再意。 醉卧不夜城，处处霓虹。 酒杯中好一片滥滥风情。 最肯忘却古人诗，最不屑一顾是相思。 守着爱怕人笑，还怕人看清。 春又来看红豆开，竟不见有情人去采， 烟花拥着风流真情不在。 红豆生南国，是很远的事情。 相思算什么，早无人再意。 醉卧不夜城，处处霓虹。 酒杯中好一片滥滥风情。 最肯忘却古人诗，最不屑一顾是相思。 守着爱怕人笑，还怕人看清。 春又来看红豆开，竟不见有情人去采， 烟花拥着风流真情不在。 红豆生南国，是很远的事情。 相思算什么，早无人再意。 醉卧不夜城，处处霓虹。 酒杯中好一片滥滥风情。 最肯忘却古人诗，最不屑一顾是相思。 守着爱怕人笑，还怕人看清。 春又来看红豆开，竟不见有情人去采， 烟花拥着风流真情不在。 烟花拥着风流真情不在。	红豆生南国，^๑春来发几枝。 ^๒愿君多采撷，^๓此物最相思。

บทกวี《相思》(xiāng sī)มีเนื้อหาล้วนๆ เพียง 4 บรรทัด ซึ่งแต่ละบรรทัดมีความหมายดังนี้ 红豆生南国(hóng dòu shēng nán guó)เมล็ดมะกล่ำงอกงาม ณ แดนใต้ 春来发几枝(chūn lái fā jǐ zhī)เมื่อถึงวันต้นแตกกิ่งผลิบาน 愿君多采撷(yuàn jūn duō cǎi xié)หวังให้เธอเก็บเกี่ยวไว้มากมาย 此物最相思(cǐ wù zuì xiāng sī)เพราะสิ่งนี้แทนความคิดถึงอย่างลึกซึ้ง ความหมายโดยรวม กวีได้ใช้ต้นมะกล่ำเป็นสัญลักษณ์แสดงให้เห็นถึงความรักและความคิดถึง เมื่อนำมาดัดแปลงเป็นบทเพลง ผู้ประพันธ์เพลงนำวรรคแรกที่กำลังถึงมะกล่ำ นำมาเป็นสัญลักษณ์ในเนื้อหาของเพลง โดยเปรียบเทียบกับปัจจุบันว่า มะกล่ำไม่ได้มีคุณค่าทางด้านความรักและความคิดถึงเหมือนในอดีตอีกแล้ว ทุกอย่างเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา ความรักที่เคยเป็นเรื่องจริงจังในอดีตกลับกลายเป็นเรื่องฉาบฉวยในปัจจุบันที่เต็มไปด้วยแสงสี ผู้ประพันธ์ได้ตัด 3 บรรทัดสุดท้ายที่มีความหมายค่อนข้างโบราณออกไปเพื่อลดช่องว่างทางความเข้าใจระหว่างอดีตและปัจจุบันให้แคบลง ทว่าได้เพิ่มความร่วมสมัยมากขึ้นในเนื้อหาของเพลงที่ต้องการสื่อสารความเป็นจริงในปัจจุบันเพื่อให้เข้ากับยุคสมัยมาแทนที่แต่ยังคงความหมายเดิมของบทกวี

1.4 กลวิธีการเปลี่ยนโครงสร้างประโยคหรือสลับ ปรับเปลี่ยน กลวิธีการเปลี่ยนโครงสร้างประโยค คือการปรับเปลี่ยนรูปแบบของประโยคให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการสื่อสาร โดยการนำบทกวีเดิมมาปรับเปลี่ยนถ้อยคำ ทำให้เข้าใจง่าย สละสลวย ได้

เนื้อเพลงใหม่โดยมิได้กระทบต่อเนื้อความของบทกวีเดิม ในภาพรวมเป็นการหยิบยืมความคิด ถ้อยคำ ที่มีความคมคายโดดเด่นไปใช้แต่ยังคงร่องรอยความสัมพันธ์ที่ยังเชื่อมโยงกันอยู่ หรือเน้นความหมายบางอย่างเป็นพิเศษ ซึ่งมีอยู่ 2 บทเพลงดังนี้

ตัวอย่างที่ 1 เพลง新鸳鸯蝴蝶梦จากบทกวี《宣州谢朓楼饯别叔云》 ขับร้องโดย หวงอัน黄安

บทเพลงนี้มีอยู่ 4 ประโยค ดังนี้ 1) 弃我去者(qì wǒ qù zhě)มีความหมายว่า ผู้ที่/สิ่งที่ทอดทิ้งฉันไป 2) 昨日之日不可留(zuó rì zhī rì bù kě liú)มีความหมายว่า ไม่สามารถรักษาวนเวลาของเมื่อวานไว้ได้ 3) 乱我心者 (luàn wǒ xīn zhě) มีความหมายว่า ผู้ที่/สิ่งที่ทำให้หัวใจของฉันวุ่นวาย 4) 今日之日多烦忧(jīn rì zhī rì duō fán yōu)มีความหมายว่า วันนี้มีแต่ความกังวลมากมาย ในคำร้องของบทเพลงได้นำกลอนสี่ประโยคนี้ไปปรับเปลี่ยนโครงสร้างประโยคทำให้เป็นคำร้องใหม่มีความสละสลวย เกิดเนื้อเพลงใหม่แต่ยังคงความหมายเดิมโดยเติมคำให้มีความหมายชัดเจนยิ่งขึ้นโดยปรับคำร้องของเพลงจากประโยคที่ 1 ที่ว่า ผู้ที่/สิ่งที่ทอดทิ้งฉันไป(弃我去者) และประโยคที่ 2 ที่ว่า ไม่สามารถรักษาวนเวลาของเมื่อวานไว้ได้ (昨日之日不可留) หลังจากปรับโครงสร้างของประโยค ทำให้เห็นภาพและมีความหมายชัดเจนยิ่งขึ้นดังนี้ วันวานเหมือนกับสายน้ำที่ไหลไปทางทิศตะวันออก 昨日像那东流水(zuó rì xiàng nà dōng liú shuǐ) ไหลห่างออกจากเราไปไม่สามารถเก็บรักษาไว้ได้ 离我远去不可留(lí wǒ yuǎn qù bù kě liú) ส่วนประโยคที่ 3 ที่ว่า ผู้ที่/สิ่งที่ทำให้หัวใจของฉันวุ่นวาย(乱我心者) และประโยคที่ 4 ที่ว่า วันนี้มีแต่ความกังวลมากมาย(今日之日多烦忧) เมื่อได้นำสองประโยคนี้รวมกันและปรับเปลี่ยนโครงสร้างเป็น 今日乱我心多烦忧(jīn rì luàn wǒ xīn duō fán yōu) มีความหมายว่า วันนี้ทำให้จิตใจฉันวุ่นวายเป็นกังวลอย่างมาก ซึ่งเมื่อปรับโครงสร้างของประโยคแล้วทำให้ความหมายชัดเจนมากขึ้นโดยรวมเรื่องที่ทำได้จิตใจวุ่นเป็นกังวลเข้าไว้ด้วยกัน

ตัวอย่างที่ 2 เพลง人面桃花จากบทกวี《题城南庄》 ขับร้องโดย เต็งลี่จวิน邓丽君

บทเพลงนี้มีการปรับโครงสร้างอยู่ 2 ประโยค ดังนี้ 1) 人面不知何处去(rén miàn bù zhī hé chù qù) มีความหมายว่า ใบหน้าของเธอไม่รู้หายไปไหน ได้ปรับเปลี่ยนโครงสร้างเป็น人面是对人常带三分笑(rén miàn shì duì rén cháng dài sān fēn xiào) ซึ่งมีความหมายว่า ยามพบผู้คนใบหน้ากลับเผยรอยยิ้มอยู่เสมอ ส่วนประโยคที่ 2) 桃花依旧笑春风(táo huā yī jiù xiào chūn fēng)

มีความหมายว่า ดอกท้อยังคงยิ้มรับสายลมแห่งฤดูใบไม้ผลิต โดยปรับเปลี่ยนโครงสร้างให้เป็น 桃花也盈盈含笑舞春风 (táo huā yě yíng yíng hán xiào wǔ chūn fēng) ซึ่งมีความหมายว่า ดอกท้อยังพลั้วไหว แยมพรายเรีงระบำไปกับสายลมแห่งสันต์ฤดู เนื้อหาใหม่มีความหมายชัดเจน ลึกซึ้ง ภาษาสละสลวย สั้นไหล เมื่อประกอบกับทำนองเพลง ฟังแล้วรื่นหูแต่ยังคงความหมายใกล้เคียงกับเนื้อหาเดิมของบทกวี

1.5 กลวิธีการแต่งเนื้อร้องขึ้นใหม่

กลวิธีการแต่งเนื้อร้องขึ้นใหม่สามารถทำได้ใน 2 ลักษณะคือ การขยายความความคิดหลักหรือประเด็นสำคัญของเรื่องให้ชัดเจน อาจเป็นการให้ข้อมูลเพิ่มเติม ให้เหตุผลยกตัวอย่างประกอบ หรือมีการอ้างอิงเปรียบเทียบให้ได้เนื้อความ กว้างขวางออกไปจนเป็นที่เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น และการดัดแปลงที่ทำให้ตัวบทปลายทางแตกต่างไปจากตัวบทต้นทาง จากการศึกษาพบว่า มี 5 บทเพลงที่เข้าลักษณะดังกล่าว ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1 เพลง新鸳鸯蝴蝶梦จากบทกวี《宣州谢朓楼饯别叔云》ขับร้องโดย หวงอัน黄安 ในบทกวีนี้ มีอยู่ 3 ประโยค ที่ผู้ประพันธ์เพลงได้นำเนื้อหาของบทกวีนี้ไปขยายความให้มีความหมายกว้างและลึกซึ้งยิ่งขึ้น ดังประโยคที่ 1 ที่ว่า 欲上青天览明月 (yù shàng qīng tiān lǎn míng yuè) หมายความว่า อยากขึ้นสู่ฟากฟ้าเพื่อชมจันทร์กระจ่าง ประโยคที่ 2 ที่ว่า 人生在世不称意 (rén shēng zài shì bù chēng yì) หมายความว่า แต่ชีวิตในโลกนี้ไม่เป็นไปตามใจหวัง ประโยคที่ 3 ที่ว่า 明朝散发弄扁舟 (míng cháo sàn fà nòng piān zhōu) หมายความว่า พรุ่งนี้จะสยายผมแล้วลงเรือเล็กพายเรือท่องเที่ยวตามลำธาร เนื้อหาโดยรวมของบทกวีทั้ง 3 ประโยคนี้นับถึงความปรารถนาของตนเองแต่ความปรารถนานั้นไม่เป็นไปตามคาดหวัง ทำให้ไม่พอใจกับชีวิตมีความทุกข์ระทม ต้องหาทางออกหรือทำให้ปัญหานั้นคลี่คลายโดยการปล่อยวางปัญหานั้นไปทำในสิ่งอื่นในที่นี้คือการสยายผมแล้วไปพายเรือ ผู้ประพันธ์เพลงได้นำ 3 ประโยคนี้นมาปรับเปลี่ยนเป็นเนื้อเพลงขยายความให้มีความชัดเจนขึ้นและใส่คำพูดที่สอดคล้องกับยุคสมัย ประโยคมีความสละสลวย ฟังแล้วเข้าใจความหมายโดยไม่ต้องตีความอีกครั้ง ผู้ประพันธ์เพลงได้นำประโยคที่ 1 ที่ว่า 欲上青天览明月 และประโยคที่ 2 ที่ว่า 人生在世不称意 มาเชื่อมให้เป็นประโยคเดียวโดยปรับเปลี่ยนเนื้อเพลงให้มีความหมายใกล้เคียงกับบทกวี ฟังแล้วรื่นหู สละสลวย เนื้อความอ่านแล้วได้ใจความ ไม่แยกเนื้อหา เหมือนในบทกลอน ดังนี้ 在人间已是癡 何苦要上青天(zài rén jiān yǐ shì diān hé kǔ yào shàng

qīng tiān) ซึ่งมีความหมายว่าบนโลกนี้มีความวุ่นวายโยต้องการขึ้นสู่ฟากฟ้า ส่วนประโยคที่ 3 ที่ว่า 明朝散发弄扁舟 แปลความได้ว่า พรุ่งนี้จะสยายผมแล้วพายเรือท่องเที่ยวตามลำธาร นำมาปรับเปลี่ยนเนื้อเพลงเป็น 不如温柔同眠 (bù rú wēn róu tóng mián) ให้ความหมายสอดคล้องเนื้อเพลงของประโยคหน้า โดยในประโยคนี้มีความหมายว่า มีสุขหลับด้วยกันอย่างอบอุ่น ซึ่งก็เป็นการคลี่คลายปัญหาโดยหาทางออกว่าอยู่ด้วยกันอย่างอบอุ่นดีกว่าจะดิ้อรันทำในสิ่งที่เป็นไปไม่ได้ให้เกิดความคับข้องใจไปทำ **ตัวอย่างที่ 2** เพลง床前明月光จากบทกวี《静月思》ขับร้องโดย เหมยเยียนฟาง 梅艳芳

เพลง床前明月光ได้นำบทกวี《静月思》ที่แต่งโดยกวีเอกหนีไปไปประกอบในบทเพลงทั้ง 4 วรรคซึ่งแต่ละวรรค มีความหมายดังนี้床前明月光 (chuáng qián míng yuè guāng) มีความหมายว่า แสงจันทร์ส่องลงตรงหน้าเตียง 疑是地上霜 (yí shì dì shàng shuāng) มีความหมายว่า คล้ายดั่งน้ำค้างปกคลุมพื้น 举头望明月 (jǔ tóu wàng míng yuè) มีความหมายว่า แหงนหน้ามองแสงจันทร์ 低头思故乡 (dī tóu sī gù xiāng) ที่ความหมายว่า ก้มหน้าคิดถึงบ้านเกิด ผู้ประพันธ์เพลงได้นำบทกวีนี้ไปขยายความให้เนื้อหาของเพลงคงมีกลิ่นอายของบทกวีที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้สึกเหงา อ้างว้าง การพบกันและการลาจาก ความสุขกับการร่ำสุราพร้อมทั้งร่ายบทกวี ความไม่แน่นอนในชีวิตโดยนำมาเปรียบเทียบกับพระจันทร์ที่บางครั้งเต็มดวง บางครั้งแหว่งแหว่ บางครั้งเลื่อนรางราวกับบอกว่าชีวิตนั้นแปรเปลี่ยนไม่แน่นอน โดยนำบทกวีเดิมมาเป็นประเด็นสำคัญในการดัดแปลงเพิ่มเติมเนื้อหาใหม่เข้าไปประกอบให้เป็นบทเพลงที่น่าฟังแต่คงความหมายเดิมอยู่

ตัวอย่างที่ 3 เพลง 人面桃花 จากบทกวี《题都城南庄》ขับร้องโดย เต็งลี่จวิน 邓丽君

เพลง 人面桃花 ได้นำบทกวี《题都城南庄》มาขยายความเพิ่มเติม โดยผู้ประพันธ์เพลง ได้นำ 2 วรรคสุดท้ายที่ว่า 人面不知何处去 และ桃花依旧笑春风 มาขยายความให้แต่ละวรรคมีความชัดเจนขึ้นด้วยการดัดแปลงเนื้อหาใหม่ให้เป็นประโยคที่มีความหมายมากขึ้น โดยใช้ประโยคที่ว่า 一处一处问行踪 指望著劫后重相逢 มีความหมายว่า ถ้ามหาตามทีต่างๆ หวังว่าจะได้พบกันหลังผ่านพ้นเหตุร้าย และ 只有那桃花依旧笑春风มีความหมายว่า มีเพียงดอกท้อที่ยังคงยิ้มรับสายลมแห่งฤดูใบไม้ผลิต แสดงถึงความงดงามของธรรมชาติมาแทนที่บทกวีเดิมที่สื่อถึง

ความผิดหวังที่ไม่ได้เจอหญิงสาวพร้อมทั้งแต่งเนื้อร้องเพิ่มเติมขึ้นมาใหม่แต่ก็ยังมีความสัมพันธ์กับเนื้อหาเดิมเช่น 不见了卖酒人家旧芳容ที่มีความหมายว่าไม่เห็นหน้าเก่าๆ ของคนขายเหล้าอีกแล้ว เพื่อหลีกเลี่ยงความจำเจที่มีแต่ความโศกเศร้า แต่ผู้คนและเหตุการณ์ต่างๆ ได้เปลี่ยนไปโดยไปชื่นชมความงดงามของธรรมชาติ

ตัวอย่างที่ 4 เพลง相思จากบทกวี《相思》ขับร้องโดย เหมอาอาหมิ่น 毛阿敏

เพลง相思ได้นำบทกวี《相思》ที่แต่งโดยหวังเหว่ย นำไปประกอบในเนื้อเพลงเป็นวรรคแรก คือ 红豆生南国(hóng dòu sheng nán guó)ที่แปลว่า เมล็ดมะกอล้างอกงามในแดนใต้ ซึ่งผู้ประพันธ์เพลงได้ใช้เมล็ดมะกอล้ำเป็นสัญลักษณ์ของความรักและความคิดถึง โดยใช้สัญลักษณ์นี้ไปขยายความต่อด้วยการนำไปเปรียบเทียบกับความรักของคนรุ่นใหม่ในปัจจุบันที่ฉาบฉวย ไร้เสน่ห์ ไม่นั่นคง ดังความรักของคนสมัยโบราณ และนำมา ดัดแปลง เพิ่มเติม สร้างเนื้อหาใหม่เข้าไปโดยการตั้งคำถามถึงความรักและความเสียสละที่ให้ไปแต่ไม่เคย ได้รับความสมหวังที่แท้จริง สะท้อนถึงความเศร้า ความเหงาที่ซ่อนอยู่ในใจคน

ตัวอย่างที่ 5 เพลง涛声依旧 จากบทกวี《枫桥夜泊》ขับร้องโดย เฟย์อู่ชิง 费玉清

บทเพลง涛声依旧แปลว่า เสียงคลื่นยังคงเหมือนเดิม ได้หยิบยืมคำหรือวลีที่มีความหมายในบทกวี《枫桥夜泊》มาขยายความ มาดัดแปลงโดยแต่งคำร้องใหม่แต่ยังมีความสัมพันธ์กับเนื้อหาเดิม เช่น วรรคที่ว่า月落乌啼霜满天(yuè luò wū tí shuāng mǎn tiān)ซึ่งหมายถึงพระจันทร์ลับขอบฟ้า เสียงอึกการ้องคร่ำครวญ น้ำค้างแข็งเต็มฟากฟ้า โดยนำวลีที่ว่า月落乌啼มาเป็นคำขึ้นต้นของวรรคที่ร้องซ้ำในบทเพลงเพื่อเป็นการเน้นใจความสำคัญของบทเพลงใหม่ว่า พระจันทร์ลับขอบฟ้า เสียงอึกการ้องคร่ำครวญ ก็เหมือนกับน้ำค้างแข็งที่มีมาเป็นพันปี(月落乌啼总是千年的风霜 yuè luò wū tí zǒng shì qiān nián de fēng shuāng)ส่วนคำว่า江枫(jiāng fēng) ต้นเมเปิ้ลริมน้ำ ดัดแปลงเป็น让它停泊在枫桥边(ràng tā tíng bó zài fēng qiáo biān) ให้มันจอดอยู่ข้างสะพานเมเปิ้ล, 渔火(yú huǒ)แสงไฟจากเรือประมง ดัดแปลงเป็น带走一盏渔火(dài zǒu yī zhǎn yú huǒ)พัดพาแสงไฟของเรือประมงลำหนึ่งไป, 愁眠(chóu mián)นอนด้วยความเศร้า ดัดแปลงเป็น还在敲打我的无眠(hái zài qiāo dǎ wǒ de wú mián) ยังดังกังวานทำให้หลับไม่ลง, 钟声(zhōng shēng)เสียงระฆัง ดัดแปลงเป็น留连的钟声(liú lián de zhōng shēng) เสียงระฆังที่ก้องกังวาน, 客船(kè chuán)เรือของผู้มาเยือน ดัดแปลงเป็น

能否登上你的客船 (néng fǒu dēng shàng nǐ de kè chuán)จะขึ้นเรือของเธอดีไหม ซึ่งในเนื้อหาประโยคใหม่ยังคงมีความหมายสัมพันธ์กับเนื้อหาเดิมแต่ให้ความหมายที่ ลึกซึ้ง ชัดเจน กว้างกว่าเดิม

จากการวิเคราะห์กลวิธีการดัดแปลงบทกวีเป็นบทเพลงทั้ง 14 บทเพลงสามารถคำนวณเป็นสัดส่วนของแต่ละกลวิธีดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 : การวิเคราะห์เชิงสถิติกลวิธีการดัดแปลงบทกวีเป็นบทเพลง

ชื่อเพลง \ กลวิธี	การคงของเดิม	การนำวรรคทองไปใช้	การตัดเนื้อหา	การเปลี่ยนโครงสร้าง	การแต่งเนื้อร้องใหม่
1.但愿人长久	✓				
2.清平调	✓				
3.独上西楼	✓				
4.几多愁 jǐ	✓				
5.胭脂泪	✓				
6.相看泪眼	✓				
7.人约黄昏后	✓				
8.滚滚长江东逝水	✓				
9.别亦难	✓				
10.床前明月光		✓			✓
11.人面桃花				✓	✓
12.相思		✓	✓		✓
13.涛声依旧					✓
14.新鸳鸯蝴蝶梦		✓	✓	✓	✓
จำนวน	9	3	2	2	5
คิดเป็นร้อยละ	42.86	14.29	9.52	9.52	23.81

จากตารางข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า เพลง 新鸳鸯蝴蝶梦 ขับร้องโดยหวงอัน ใช้กลวิธีการดัดแปลงถึง 4 กลวิธีคือ การนำวรรคทองไปใช้ การตัดเนื้อหาของบทกวี การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและการแต่งเนื้อร้องใหม่ เนื่องจากบทกวี 《宣州谢朓楼饯别叔云》 เป็นภาษาโบราณแต่งขึ้นเพื่ออำลาญาติซึ่งเป็นข้าราชการในเมืองเสฉวนโจว เป็นการถ่ายทอดความรู้สึกไม่สมหวังในชีวิตราชการ ความทุกข์ในใจ และอยากไปใช้ชีวิตอย่างอิสระ ซึ่งสะท้อนถึงความเศร้าโศก ความทุกข์ และความผูกพันในมิตรภาพที่มีต่อกัน จึงได้นำบทกวีมาปรับแต่งเพิ่มเติมเนื้อร้องใหม่ โดยให้เนื้อเพลงเป็นการถ่ายทอดความรักที่งดงามแต่ไม่สมหวัง ความฝันที่ไม่เป็นจริง ความผูกพันที่กลายเป็นอดีต ทั้งบทกวีและบทเพลงมีความเศร้า ความผิดหวัง ความไม่ยุติธรรม ต้องการความเป็นอิสระเพื่อให้สอดคล้องกับแก่นของละครในเรื่องของความทุกข์ ความยุติธรรม

ส่วนเพลง相思ขับร้องโดยเหมยอาหมิน ใช้กลวิธีการดัดแปลง 3 กลวิธี คือการนำวรรคทองไปใช้ การตัดเนื้อหาของบทกวี และการแต่งเนื้อร้องใหม่ โดยเนื้อเพลงได้นำวรรคทองของบทกวี 《相思》 ที่กล่าวถึงเมล็ดถั่วแดงอันเป็นสัญลักษณ์ของความรัก ความคิดถึงของผู้คนในสมัยโบราณมาเป็นแกนหลักในการแต่งเนื้อร้องใหม่โดยตัดเนื้อหาของบทกวีออกไปเพื่อให้เนื้อหาใหม่ของเพลงเข้ากับยุคสมัยที่ต้องการสื่อสารอย่างชัดเจนและเข้าใจง่าย

เพลง床前明月光ขับร้องโดยเหมยเยียนฟาง ใช้ 2 กลวิธี คือการนำวรรคทองไปใช้ และการแต่งเนื้อร้องใหม่ ซึ่งเนื้อร้องที่แต่งขึ้นมาใหม่ได้เชื่อมเนื้อหาจากวรรคทองของบทกวี 《静月思》 ให้มีความโดดเด่นยิ่งขึ้นโดยเน้นไปที่ ความเหงา ความอ้างว้าง ความอ่อนไหว ความไม่แน่นอนของชีวิต ภาษาที่ใช้มีความทันสมัยเพื่อให้เนื้อหาเข้ากับวิถีชีวิตของคนในยุคใหม่

เพลง人面桃花ขับร้องโดยเต็งลีจวิน ก็ใช้ 2 กลวิธีเช่นกันแต่เป็นกลวิธีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและการแต่งเนื้อร้องใหม่โดยนำบทกวี 《题都城南庄》 ที่กล่าวถึงความรักและความทรงจำอันงดงามกับหญิงสาวที่จากไปเหลือเพียงดอกท้อที่ยังคงเบ่งบานยั้มรับสายลมในฤดูใบไม้ผลิ โดยนำใบหน้าของหญิงสาวและดอกท้ออันเป็นสาระสำคัญของบทกวีมาปรับโครงสร้างและแต่งเนื้อร้องใหม่ให้เกี่ยวข้องกับความรักที่สูญหายไป ในสงคราม การพลัดพรากจากหญิงสาวที่รักไม่รู้ว่ไปอยู่ไหนใดมีเพียงดอกท้อที่เบ่งบานยั้มรับสายลมในฤดูใบไม้ผลิเช่นเดิมเพื่อเป็นการตอกย้ำว่าธรรมชาติไม่เปลี่ยนแปลงมีแต่มนุษย์เท่านั้นที่เปลี่ยนไป

มีเพียงเพลง涛声依旧ขับร้องโดยเพยอวี่ซิง ใช้การแต่งเนื้อร้องใหม่เพียงกลวิธีเดียว โดยนำเนื้อหาของบทกวี 《枫桥夜泊》 ที่กล่าวถึงการทอดสมเรือพักค้างแรมที่สะพานเฟิงเฉียวใต้ต้นเมเปิ้ลในบรรยากาศที่หม่นหมองสะท้อนถึงความเหงาโดดเดี่ยวในการเดินทาง เนื้อร้องที่แต่งขึ้นใหม่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ ความทรงจำในอดีตถึงคนรักที่แม้ปัจจุบันจะจากกันไปแล้วแต่ยังอาลัยในความรักที่มีต่อกัน เคยเดินด้วยกัน เคยฟังเสียงคลื่นด้วยกัน เธอจากไปแต่หัวใจฉันก็ยังอยู่ที่ฝั่งนี้เพื่อฟังเสียงคลื่นที่เคยได้ยินร่วมกัน เสียงคลื่นยังคงเหมือนเดิมไม่เปลี่ยนแปลงแต่เธอเปลี่ยนไป เป็นการเน้นให้เกิดอารมณ์ความเศร้าสะเทือนใจยิ่งขึ้น ส่วนที่เหลืออีก 9 เพลงใช้กลวิธีการคงของเดิมไว้ซึ่งมีถึง 7 เพลงที่ขับร้องโดยเต็งลีจวิน มีเพลงดังต่อไปนี้ 1. 但愿人长久 2. 清平调 3. 独上西楼 4. 几多愁 5. 胭脂泪 6. 相看泪眼 7. 人约黄昏后 ส่วนเพลง

滚滚长江东逝水 ขับร้องโดยหยางหงฉี และเพลง 别亦难 ขับร้องโดยสวี่เสี่ยวเฟิง การใช้กลวิธีคงเดิมอาจเนื่องมาจากเนื้อหาของบทกวีมีความไพเราะ ลึกซึ้งกินใจผู้ฟัง ทำให้ไม่ต้องปรับเปลี่ยน

สรุปและอภิปรายผล

กลวิธีการดัดแปลงบทเพลงจากบทกวีเป็นการนำบทกวีโบราณมาประยุกต์ใช้เป็นเนื้อเพลงโดยมีการใส่ทำนองให้สอดคล้องกับอารมณ์และภาพลักษณ์ของบทกวี เป็นการสืบสานบทกวีผ่านบทเพลงทำให้เห็นถึงความสามารถในการสร้างสรรค์บทกวีของกวีจีน บทกวีเหล่านี้มีความโดดเด่นทางด้านเนื้อหาที่ลึกซึ้งสื่อถึงอารมณ์หรือความคิดที่ละเอียดอ่อนในเรื่องราวของธรรมชาติ ความรัก การหวนคิดถึงบ้านเกิด การใช้ทำนองหรือจังหวะดนตรีในการถ่ายทอดอารมณ์ของกวี โดยใช้เครื่องดนตรีโบราณมาเน้นให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น พร้อมด้วยเสียงขับร้องอันเหมาะสมของนักร้องทำให้เกิดความไพเราะอันเป็นองค์ประกอบของการร้องเพลง ซึ่งสามารถสรุปและอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. กลวิธีการคงของเดิมไว้ในบทเพลงหรือนำของเดิมไปใช้ทั้งหมด จากบทเพลงที่นำมาศึกษาจำนวน 14 เพลง พบว่ามีเพลงที่นำบทกวีมาใช้โดยไม่ได้ปรับเปลี่ยนเลยมีทั้งสิ้น 9 เพลง คิดเป็น 42.86 เปอร์เซ็นต์ อาจเป็นไปได้ว่าบทกวีมีโครงสร้างตามฉันทลักษณ์ของบทกวีที่แน่นอนตายตัวซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความงดงามทางภาษา จังหวะสัมผัสของบทกวีที่ยังช่วยให้ดนตรีมีมิติทางวัฒนธรรมที่ลึกซึ้ง (Ma Xiao ming, 2016 : 50-71) ซึ่งตามความเป็นจริงเป็นเรื่องยากที่เดียวที่จะนำบทกวีดั้งเดิมมาใช้เป็นเนื้อร้องของบทเพลงทั้งหมดแต่เพื่อรักษากลิ่นอายดั้งเดิมไว้จึงมีการปรับเปลี่ยนเพียงเล็กน้อยเช่นการร้องซ้ำหรือตัดออกเล็กน้อยซึ่งก็ถือว่ายังอยู่ในขอบเขตของกลวิธีการคงเดิมของบทกวีอยู่ แต่ด้วยความสามารถของผู้แต่งทำนองเพลง สามารถประยุกต์ใช้บทกวีมาผสมผสานกับทำนองเพลงทำให้เกิดเป็นเนื้อร้องที่จำง่ายพร้อมทั้งความสามารถและศิลปะของผู้ขับร้องในการถ่ายทอดบทเพลงทำให้ผู้ฟังสามารถร้องคลอตามได้ง่าย นอกจากนี้ยังมีประโยชน์อย่างมากในการเผยแพร่บทกวีผ่านบทเพลงไปยังอุตสาหกรรมภาพยนตร์และโทรทัศน์ มีเอกสารบันทึกทางประวัติศาสตร์รวมทั้งบทกวีโบราณได้ถูกถ่ายทอดเข้ามาในวงการดนตรีซึ่งอธิบายได้ว่าบทกวีเหล่านี้มีความเหมาะสมอย่างมากในการนำมาถ่ายทอดในรูปแบบของเพลง ทั้งยังสะท้อนให้เห็นถึงกลิ่นอายและรากฐานทางประวัติศาสตร์ ไม่เพียงแต่ยกระดับความเป็นวรรณกรรมและศิลปะเท่านั้นแต่ยังมี

บทบาทในการส่งเสริมและเผยแพร่วัฒนธรรมจีนโบราณและวัฒนธรรมด้านบทกวีอีกด้วย (Wang Yang, 2018)

2. กลวิธีการนำวรรณคดีของบทกวีมาใช้ในการสอนบทเพลง จากการศึกษาพบว่ามึงทั้งสิ้น 3 บทเพลง คิดเป็น 14.29 เปอร์เซ็นต์ โดยพบว่าเนื้อเพลง新鸳鸯蝴蝶梦 ได้นำวรรณคดีของบทกวี 《宣州谢朓楼饯别叔云》 ไปใช้มีประโยคที่เป็นคำประพันธ์ที่โดดเด่นมีความหมายลึกซึ้งเป็นคำพูดที่โด่งดังเป็นที่รู้จักกันเป็นอย่างดีได้รับการยกย่องจากคนส่วนใหญ่ว่าใช้บรรยายความเศร้าโศกมาเป็นเวลานานพันปี ซึ่งมีอยู่ 2 ประโยคคือประโยคที่ว่า 抽刀断水水更流 และประโยคที่ว่า 举杯消愁愁更愁 มาเป็นส่วนประกอบของเนื้อเพลงเพื่อสะท้อนสภาวะจิตใจของมนุษย์ที่เต็มไปด้วยความขัดแย้งภายในทั้งความพยายามที่จะตัดขาดจากความทุกข์และความล้มเหลวในการหลีกเลี่ยงจากความเศร้าซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดหลักของบทเพลงที่กล่าวถึงความรักและการพลัดพราก ส่วนเพลง 床前明月光 ได้นำวรรณคดีของบทกวี 《静月思》 ไปประกอบในเนื้อเพลงทั้ง 4 วรรคดังนี้ 床前明月光，疑是地上霜，举头望明月，低头思故乡 ในบทกวีนี้สะท้อนให้เห็นถึงความรู้สึกเหงา อ้างว้างของคนไกลบ้าน และเพลง相思 ได้นำวรรณคดีของบทกวี 《相思》 ไปประกอบในเนื้อเพลงเป็นวรรคแรกคือ 红豆生南国 ผู้ประพันธ์เพลงได้ใช้สัญลักษณ์ของเมล็ดมะกอกเป็นแกนหลักในการแสดงถึงความรักและความคิดถึงของผู้คนในสมัยโบราณ โดยนำสัญลักษณ์นี้ไปขยายความและนำไปเปรียบเทียบกับความรักของคนยุคใหม่ว่าฉาบฉวย ไร้เสน่ห์ ไม่นั่นคงดังความรักของคนในสมัยโบราณ สะท้อนให้เห็นถึงความเศร้าในจิตใจของคนรุ่นใหม่ซึ่งโดยภาพรวมสามารถแยกเป็น 3 ประเด็นดังนี้

2.1 เพื่อเสริมความหมายและอารมณ์ของเพลงเนื่องจากประโยคเต็มไปด้วยภาพพจน์และการเปรียบเทียบที่เด่นชัดเมื่อนำมาเป็นเนื้อร้องของบทเพลงยิ่งช่วยขับเน้นอารมณ์ความเศร้าและความสิ้นหวังของเนื้อเพลง

2.2 เพื่อเชื่อมโยงกวีนิพนธ์โบราณกับวัฒนธรรมสมัยใหม่ การนำวรรณคดีในกวีนิพนธ์โบราณมาใช้ในบทเพลงสมัยใหม่แสดงให้เห็นถึงการผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมโบราณและวัฒนธรรมร่วมสมัยซึ่งช่วยให้ผู้ฟังได้รับกลิ่นอายดั้งเดิมผ่านบทเพลงสมัยใหม่ที่เข้าใจได้ง่ายขึ้น บทเพลงจะทำหน้าที่เป็นสื่อกลางที่ช่วยให้คนรุ่นใหม่ได้สัมผัสกับงานที่ทรงคุณค่าและน่าจดจำ

2.3 เพื่อยกระดับคุณค่าทางศิลปะของบทเพลง การใช้วรรณคดีจากบทกวีที่มีชื่อเสียงยังช่วยเพิ่มคุณค่าทางศิลปะให้กับบทเพลงเนื่องจากนารวรรณกรรมที่มีชื่อเสียง

ในอดีตมาเป็นองค์ประกอบของงานดนตรีทำให้เพลงแต่ละเพลงไม่ใช่แค่บทเพลงธรรมดาแต่เป็นงานศิลปะที่มีรากฐานมาจากประวัติศาสตร์วรรณกรรมจีน

3. กลวิธีการดัดเนื้อหาของบทกวี จากการศึกษาพบว่าเมื่อมีเพียง 2 บทเพลง คิดเป็น 9.52 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งตามความเป็นจริงยากที่จะนำบทกวีดั้งเดิมมาใช้เป็นเนื้อร้องของบทเพลงทั้งหมด การปรับเปลี่ยนเนื้อหาจึงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้เข้ากับรูปแบบของเพลงที่ต้องการสื่อสารอย่างชัดเจนและเข้าใจง่ายขึ้น เนื้อหาของบทกวีต้นฉบับสะท้อนถึงความพลัดพราก ความผิดหวัง ความไม่สมหวังและการไม่ได้รับการยอมรับในสังคม ส่วนบทเพลงใหม่นั้นเน้นไปที่ความรักไม่สมหวัง ความเจ็บปวดทรมานทางอารมณ์ และความคิดถึงอดีตที่ทวนคั้นไม่ได้ เนื้อหาที่ตัดออกไปนั้นมีความหมายเชิงวรรณศิลป์และอ้างอิงถึงบุคคลหรือแนวคิดทางวรรณกรรมจีนโบราณ เช่น “บทความของผิงไห่” (蓬萊文章), “เจียนอันกุ” (建安骨), “เมื่อถึงวันต้นแตกกิ่งผลิบาน” (春来发几枝), “หวังให้เธอเก็บเกี่ยวไว้มากมาย” (愿君多采撷), “เพราะสิ่งนี้แทนความคิดถึงอย่างลึกกล้า” (此物最相思) เป็นต้น ซึ่งบทกวีเหล่านี้อาจทำให้ผู้ฟังที่ไม่มีพื้นฐานด้านวรรณคดีหรือประวัติศาสตร์จีนเข้าใจได้ยาก นอกจากนี้ โครงสร้างของบทเพลงมักต้องการถ้อยคำที่กระชับ ตรงไปตรงมา และมีอารมณ์สื่อสารที่ชัดเจน โดยเฉพาะเมื่อเนื้อเพลงมีจุดประสงค์เพื่อถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกที่ไม่สมหวัง ดังนั้น การตัดทอนส่วนที่มีลักษณะซับซ้อนออกไปจึงช่วยให้เนื้อเพลงมีความสั่นไหวและสอดคล้องกับอารมณ์ของเพลงมากขึ้น แสดงให้เห็นถึงแนวทางการปรับเปลี่ยนเนื้อหาของบทกวีโบราณให้เหมาะสมกับบริบทของสื่อสมัยใหม่ โดยเฉพาะเพลงที่ต้องการเข้าถึงผู้ฟังทั่วไปที่ไม่ได้มีพื้นฐานทางวรรณคดีจีน แต่คงไว้ซึ่งแก่นของอารมณ์ตามบทกวีต้นฉบับ โดยปรับเปลี่ยนการใช้คำให้เรียบง่ายขึ้น ถือเป็นกลยุทธ์สำคัญที่ช่วยให้เพลงสามารถเข้าถึงผู้ฟังในวงกว้างได้มากขึ้น อย่างไรก็ตาม การตัดเนื้อหาที่มีความหมายลึกซึ้งออกไปอาจทำให้ความงดงามทางวรรณศิลป์ของบทกวีต้นฉบับลดลง และอาจทำให้ผู้อ่านที่เข้าใจบริบททางวรรณกรรมจีนรู้สึกท้อแท้เสียสเน่ห์บางส่วนไป ดังนั้น การดัดแปลงบทกวีเป็นเพลงจำเป็นต้องมีความสมดุลระหว่างการรักษาความหมายดั้งเดิมและการปรับให้เข้ากับรูปแบบของสื่อที่ต้องการนำเสนอ การตัดทอนเนื้อหาของบทกวีเพื่อดัดแปลงเป็นเพลงเป็นกระบวนการที่ต้องพิจารณาทั้งด้านความหมาย อารมณ์ และกลุ่มเป้าหมาย โดยการคงแก่นสำคัญของบทกวีไว้ในขณะเดียวกันก็ทำให้เข้าใจง่ายขึ้น ถือเป็นแนวทางที่ช่วยให้บทกวีสามารถถ่ายทอดอารมณ์และความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพในบริบทของดนตรีสมัยใหม่

4. กลวิธีการเปลี่ยนโครงสร้างประโยค จากการศึกษาพบว่ากลวิธีการเปลี่ยนโครงสร้างประโยคมีเพียง 2 เพลงคิดเป็น 9.52 เปอร์เซ็นต์ คือการดัดแปลงบทกวี《宣州谢朓楼饯别叔云》มาเป็นเนื้อเพลง 新鸳鸯蝴蝶梦 และบทกวี《题都城南庄》มาเป็นเนื้อเพลง人面桃花ซึ่งการใช้กลวิธีการเปลี่ยนโครงสร้างให้เหมาะสมกับรูปแบบของเนื้อเพลงให้มากขึ้นโดยใช้วิธีดังนี้

4.1 การขยายความและเปรียบเทียบเชิงภาพพจน์ ในเพลง新鸳鸯蝴蝶梦 ใช้คำว่า “วันวาน” เปรียบเทียบกับสายน้ำที่ไหลไปทางทิศตะวันออก (昨日像那东流水) ส่วนเพลงเพลง人面桃花ได้ใช้ดวงหน้าของหญิงสาวและดอกท้อเปรียบเทียบกับรอยยิ้ม เช่น 人面试对人常带三分笑 (ใบหน้าที่เผยรอยยิ้มอยู่เสมอ) และ桃花也盈盈含笑舞春风 (ดอกท้อยังพลิ้วไหวแย้มพรายไปกับสายลมในวสันต์ฤดู) ซึ่งจะช่วยให้ผู้ฟังสามารถมองเห็นภาพและเข้าใจความหมายได้ชัดเจนขึ้น

4.2 การรวมและย่อความ เพื่อให้เกิดความกระชับโดยรวมสองประโยคที่เกี่ยวข้องกับความวุ่นใจและความกังวลใจในวันนี้ให้เป็นประโยคเดียวว่า 今日乱我心多烦忧 ซึ่งช่วยสะท้อนอารมณ์ของบทเพลงได้ดีขึ้น ทำให้เกิดความสอดคล้องกันของบทกวีและบทเพลงทั้งยังสามารถรักษาเนื้อหาเดิมไว้

การเปลี่ยนโครงสร้างช่วยเสริมความหมายให้ชัดเจนผู้ฟังสามารถเข้าใจและเข้าถึงอารมณ์ของเพลงได้ง่ายขึ้น ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการเปลี่ยนบทกวีให้เป็นบทเพลง เพราะเพลงต้องสามารถสื่อสารความรู้สึกได้อย่างรวดเร็ว

5. กลวิธีการแต่งเนื้อร้องขึ้นใหม่ จากการศึกษาพบว่ามีอยู่ด้วยกัน 5 เพลง คิดเป็น 23.81 เปอร์เซ็นต์ ได้แก่เพลง 新鸳鸯蝴蝶梦, 床前明月光, 人面桃花, 相思 และ 涛声依旧ได้มีการแต่งเนื้อร้องเพิ่มเติมขึ้นใหม่โดยนำประโยคสำคัญจากบทกวีมาอธิบายความให้ละเอียดเพื่อเสริมความคิดเดิมให้ชัดเจนยิ่งขึ้นและเชื่อมเนื้อหาให้ต่อเนื่องกันมากขึ้นเพื่อช่วยให้ผู้ฟังเข้าใจสาระสำคัญของบทกวีได้ง่ายขึ้นโดยไม่ต้องตีความซับซ้อน ในการปรับเนื้อหาหรือการดัดแปลงบทกวีให้เป็นบทเพลงแสดงให้เห็นว่าการขยายความโดยการแต่งเนื้อร้องขึ้นใหม่เป็นกลวิธีสำคัญในการปรับบทกวีให้เข้ากับบริบทของบทเพลง การเพิ่มเติมหรือขยายความในส่วนที่ต้องการเน้นให้เกิดอารมณ์ร่วมและเพิ่มเติมเพื่อให้เห็นความสำคัญของเหตุการณ์นั้นมากขึ้นรวมทั้งการปรับเปลี่ยนถ้อยคำบางถ้อยคำให้เหมาะสมหรือฟังแล้วเกิดจินตภาพ เกิดอารมณ์ ความรู้สึก รวมไปถึง

บทเพลงเกิดจากการรักษาหัวใจสำคัญของเรื่องเอาไว้เหมือนเดิม (ณัฐณิษฐา ไชยรัตน์, 2020) ความเปลี่ยนแปลงนี้สะท้อนให้เห็นถึงความพยายามในการทำให้สาระสำคัญของบทกวีเข้าถึงผู้ฟังได้ง่ายขึ้น รวมถึงการให้แนวทางในการเผชิญกับความทุกข์ที่แตกต่างออกไปโดยเสนอทางเลือกที่พบกับความสงบสุขแทน

จากบทเพลงทั้ง 14 เพลง พบว่า มีเพียงเพลง 《相思》 เท่านั้นที่ยังคงใช้ชื่อเดียวกันกับบทกวี ต้นฉบับ ส่วนบทเพลงอีก 13 เพลงที่เหลือนั้นมีการปรับเปลี่ยนชื่อจากชื่อบทกวีเดิมไปเป็นชื่อใหม่ อาจเป็นไปได้ว่าต้องการให้ชื่อเพลงใหม่สื่อสารกับผู้ฟังได้ง่ายขึ้นทั้งยังสอดคล้องกับเนื้อหาของบทเพลงที่นำเสนอในรูปแบบสมัยใหม่ บางบทเพลงได้ถูกนำไปใช้เป็นเพลงประกอบละครโทรทัศน์ซึ่งมีเนื้อหาสอดคล้องกับสาระสำคัญของบทกวีเดิมโดยไม่ยึดติดกับชื่อบทกวีเดิมที่อาจมีความคลุมเครือหรือมีลักษณะเฉพาะของภาษาวรรณกรรมโบราณ

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาในครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะที่อาจนำไปใช้ประโยชน์หรือนำไปใช้ในการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 การดัดแปลงต้องทำให้เหมาะสมกับบริบททางวัฒนธรรมโดยรักษามูลระหว่างความถูกต้องของต้นฉบับกับความเข้าใจของผู้ฟัง

1.2 หลีกเลี่ยงการดัดแปลงที่ทำให้ความหมายดั้งเดิมเสียไป ผู้ดัดแปลงควรมีความเข้าใจในปรัชญาและค่านิยมที่ปรากฏในบทกวี

1.3 ควรศึกษาความหมายเชิงสัญลักษณ์ วรรณศิลป์และบริบททางประวัติศาสตร์ของบทกวีเพื่อรักษาคุณค่าทางวรรณศิลป์และสามารถสื่อสารสาระสำคัญของบทกวีได้ครบถ้วน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษามลกระทบทางด้านวัฒนธรรมจากการนำบทกวีจีนโบราณมาดัดแปลงเป็นบทเพลงในด้านการอนุรักษ์และเผยแพร่วัฒนธรรมจีน

2.2 ควรมีการศึกษาในรูปแบบการเปรียบเทียบการดัดแปลงบทกวีจีนโบราณกับการดัดแปลงบทกวีของชาติอื่นว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

เอกสารอ้างอิง

- ขวัญใจ บุญคุ้ม.(2559). *วัจนลีลาและบทบาทหน้าที่ของเพลงลูกทุ่ง*. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่). CMRUIR. <http://cmruir.cmru.ac.th/handle/123456789/1646>.
- คณะกรรมการสืบค้นประวัติศาสตร์ไทยในเอกสารภาษาจีน. (2543). *เกณฑ์การถ่ายถอดเสียงภาษาจีนแมนดารินด้วยอักษรวิไทย*. สำนักนายกรัฐมนตรี.
- โชษิตา มณีใส. (2013). *เพลงไทยสากลจากวรรณคดีสู่คีตศิลป์*. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ณัฐณิษฐา ไชยรัตน์. (2020). *สัมพันธบทและการดัดแปลงบทเพลงจากนวนิยายเรื่อง “จุฬาทรีคุณ”*. (วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย). Chula-ETD. <https://digital.car.chula.ac.th/chulaetd/7414/>.
- นพพร ประชากุล. (2552). *ยกอักษร ย้อนความคิด เล่ม 1 ว่าด้วยวรรณกรรม*. สำนักพิมพ์อ่านและวิภาษา.
- เนตรน้ำทิพย์ บุตรดาวงค์. (2021). กลวิธีการดัดแปลงเพลงภาษาจีนเป็นเพลงภาษาไทย กรณีศึกษาอัลบั้มเพลงรัก 2 ภาษาจีน-ไทย ชุดที่ 4 ของ สุวรรณา ชนกานต์. *วารสารวรรณคดี*, 3(2), 95-116.
- พงษ์ชัย ไทยวรรณศรี. (2529). *วรรณกรรมจากเพลงไทยสุนทราภรณ์*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ). UC-TAL. <https://uctal.thailis.or.th/bibitem?bibid=b00357528>.
- รพีพรรณ เพชรอนันต์กุล.(2563). *วิเคราะห์หนังสือบทกวีนิพนธ์ของสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรังสิตที่ได้รับรางวัลการประกวดในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ*. มหาวิทยาลัยรังสิต.
- สธน โรจนตระกูล. (2547). *การวิเคราะห์ที่มาของคำร้องเพลงไทย*. (รายงานการวิจัย, สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม). PSRU IR. <http://etheses.psu.ac.th/lib-irpsru/en/node/656>.
- สุขุมล จันทวี. (2536). *การวิเคราะห์เพลงไทยสากลแนวใหม่ช่วงปี พ.ศ. 2524 ถึง พ.ศ.2534*. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ). SWU. http://thesis.swu.ac.th/swuthesis/Tha/Sukhumarn_C.pdf
- Ma Xiao ming. (2016). *浅析中国古典歌曲改编的艺术歌曲—《枫桥夜泊》*. 音乐时空.
- Wang Yang. (2012). *中国古诗词在影视歌曲中的运用*. 女学教育期刊.